

DICTAMEN AI PROJECTE DE DECRET, DEL CONSELL, PEL QUAL ES REGULA I APROVA EL MAPA DE SERVEIS SOCIALS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

D'acord amb les competències atribuïdes al Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana (d'ara en avant CES-CV) per la Llei 1/2014, de 28 de febrer, i prèvia la tramitació corresponent, el Ple del Comité, en la seua sessió extraordinària celebrada el dia 16 de novembre de 2020, emet el següent Dictamen.

I.- ANTECEDENTS

El dia 2 de novembre de 2020 va tindre entrada en la seu del CES-CV, escrit del sotssecretari de la Vicepresidència del Consell i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, Daniel Mestre Canó, per delegació de la vicepresidenta i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives, Mónica Oltra i Jarque, sol·licitant l'emissió del preceptiu Dictamen, amb caràcter d'urgència, al Projecte de Decret del Consell, pel qual es regula i aprova el Mapa de serveis socials de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que es disposa en l'article 4, punt 1, apartat c), de la Llei 1/2014, de 28 de febrer, de la Generalitat, del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, en relació amb la Disposició Final Primera, apartat 9, de la Llei 3/2019, de 18 de febrer, de Serveis Socials Inclusius de la Comunitat Valenciana (d'ara en avant LSSI), quant a que les disposicions reglamentàries essencials de desenvolupament d'aquesta llei, comportaran un dictamen preceptiu del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana.

Al costat del text del Projecte de Decret, es va remetre a aquesta Institució la següent documentació:

- Resolució per la qual es dona inici al procediment d'elaboració i aprovació del Projecte de Decret.
- Informe sobre la consulta prèvia del Projecte de Decret.

- Certificat de l'acord de 13 de març de 2020, del Consell, de declaració d'urgència de la tramitació del projecte de decret.
- Informe de necessitat i oportunitat
- Memòria Econòmica.
- Informe d'impacte de gènere.
- Informe d'impacte en la infància, adolescència i la família.
- Informe de tramitació d'urgència.
- Informe de la Direcció General de Tecnologies de la Informació de repercussió en programes informàtics.
- Informe sobre les al·legacions presentades per les conselleries.
- Informe de la Direcció General de Pressupostos.
- Informe de l'Advocacia de la Generalitat.
- Informe sobre les observacions de l'Advocacia de la Generalitat.
- Text adaptat a les observacions de l'Advocacia de la Generalitat.

De manera immediata, es va convocar la Comissió de Polítiques de Protecció Social per a elaborar l'esborrany de Dictamen, segons disposa l'article 41.1 del Decret 180/2015, de 16 d'octubre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització i Funcionament del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana.

El dia 4 de novembre de 2020 es va reunir la Comissió de Polítiques de Protecció Social, per a elaborar l'esborrany de Dictamen al Projecte de Decret del Consell pel qual es regula i aprova el Mapa de serveis socials de la Comunitat Valenciana, text que va ser exposat en aquesta sessió pel secretari autonòmic de planificació i organització del sistema, de la Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, Francesc Xavier Uceda Maza, acompanyat del Director General de l'Institut Valencià de Formació, Investigació i Qualitat dels Serveis Socials, Enrique Ferrer Lorente.

Novament, en data 9 de novembre de 2020 es va reunir en sessió de treball la Comissió, amb la finalitat d'elaborar l'Esberrany de Dictamen al Projecte de Decret, el qual va ser elevat al Ple del dia 16 de novembre de 2020 i aprovat, segons el preceptuat en l'article 17.5 del Reglament d'Organització i Funcionament del CES-CV, per unanimitat.

II.- CONTINGUT

El Projecte de Decret, objecte del present Dictamen, consta de Preàmbul, cinc Capítols, amb un total de 27 articles, set Disposicions Addicionals, quatre Disposicions Transitòries i cinc Disposicions Finals.

El **Preàmbul** indica que és requisit imprescindible elaborar un Mapa de serveis socials de la Comunitat Valenciana per a la implementació efectiva de la LSSI i el defineix com una eina de planificació que ha de propiciar i garantir una distribució equitativa dels recursos i prestacions en un territori caracteritzat per l'heterogeneïtat quant a la distribució de la població, alhora que ha d'assegurar el principi d'igualtat i proximitat de provisió i accés a les prestacions de tota la població.

Per a l'elaboració del Mapa de serveis socials de la Comunitat Valenciana s'han seguit una sèrie de criteris bàsics de reconeixement de l'organització administrativa, així com uns altres de caràcter geogràfic i sociodemogràfic.

El **Capítol I, "Disposicions generals"**, articles 1 a 5, contempla qüestions d'índole general, com ara l'objecte, l'àmbit, els principis rectors, els òrgans competents i les definicions que s'adopten.

El **Capítol II, "Zonificació"**, articles 6 a 17, regula la zonificació i destaca els criteris aplicats per a establir cadascuna de les tres demarcacions territorials previstes en la LSSI. Així mateix, estableix la zonificació resultant en els annexos I i II.

El **Capítol III "Actualització de la zonificació"**, articles 18 a 20, recull el procediment per a l'actualització de la zonificació en dues modalitats; com un requisit previst en la LSSI i com una possibilitat sobrevinguda en la configuració de les demarcacions territorials prèvies.

El **Capítol IV "Mapificació"**, articles 21 a 25, regula la mapificació en la seua doble funció, com a instruments d'informació de caràcter públic i com a instrument tècnic d'organització, gestió i planificació del SPVSS.

I finalment en el **Capítol V "Pla d'infraestructures"**, articles 26 i 27, s'indiquen els elements bàsics per a l'elaboració dels plans d'infraestructura previstos en la LSSI.

La **Disposició Addicional Primera** contempla l'organització interna de les direccions territorials de la Conselleria competent en matèria de serveis socials, de manera que s'efectiva la coordinació i supervisió dels departaments de serveis socials de les seues respectives províncies.

La **Disposició Addicional Segona** estableix que els òrgans de les administracions públiques que tramiten i resolen expedients d'assignació de prestacions, serveis o centres socials tindran en compte preferentment la zonificació com a criteri en aquesta assignació i sempre que el pla personalitzat d'intervenció social així ho aconselle.

La **Disposició Addicional Tercera** indica que en el cas que l'aplicació del conjunt de criteris per a configurar una demarcació territorial comporte la necessària separació de municipis actualment units en una organització supramunicipal, o supose un necessari reajustament en l'actual configuració del sistema de finançament de la xarxa pública de serveis socials, es farà dins de criteris de prevalença de l'eficiència i eficàcia del sistema i oïdes els municipis afectats.

La **Disposició Addicional Quarta** disposa que fins a la publicació del Primer Pla Estratègic segons el que es preveu en la Disposició Transitòria Primera d'aquest decret, es mantindrà la composició d'equips professionals i ràtios establides en el model social bàsic desenvolupat actualment per la Conselleria competent en matèria de serveis socials per a l'atenció primària de caràcter bàsic i específic, i utilitzat per a la planificació i finançament dels equips de serveis socials generals.

La **Disposició Addicional Cinquena** s'assenyala que podran crear unitats d'atenció i intervenció social davant possibles i imprevisibles situacions d'especial urgència social. Així mateix, possibilita el reforçament dels equips professionals per a donar una atenció adequada a alguns municipis en determinades demarcacions, en concret aquells amb un número de població molt xicotet, disseminats pel territori i amb una connectivitat viària poc desenvolupada.

La **Disposició Addicional Sisena** estableix que es garantiran unes seus o locals accessibles on s'implanten i desenvolupen els serveis i uns mitjans materials que possibiliten la intervenció de les persones professionals, la seguretat i la confidencialitat de la informació que es reculla pels serveis socials, i en el cas de serveis o d'atenció prestada de manera itinerant entre diversos municipis hauran de garantir-

se, també, els mitjans de desplaçament del personal.

La **Disposició Addicional Setena** contempla el desenvolupament dels plans formatius destinats als equips professionals de totes les demarcacions territorials, que ha de dur-se a terme entre la Generalitat i les Diputacions provincials.

La **Disposició Transitòria Primera** disposa que la zonificació establida en aquest decret té un caràcter provisional fins a la confecció del primer Pla Estratègic de serveis socials de la Comunitat Valenciana.

Les **Disposicions Transitòria Segona i Tercera** recullen les condicions per a la zonificació d'àrees de municipis de més de 30.000 habitants i de zones bàsiques de municipis de més de 7.500 habitants, respectivament.

Per part seua, la **Disposició Transitòria Quarta** indica que per a procedir a la zonificació, en el cas de la primera proposta establida en l'annex II del present decret i fins a la seua definitiva consolidació amb l'aprovació del Primer Pla Estratègic de Serveis Socials de la CV es tindran en compte, també, les vinculacions de municipis ja finançats de manera conjunta en serveis socials d'atenció primària per part de la Generalitat o Diputacions provincials en exercicis anteriors.

Mitjançant la **Disposició Final Primera**, es faculta a la persona titular de la conselleria amb competències en matèria de serveis socials per a dictar quantes instruccions o ordres siguen necessàries per al desenvolupament d'aquest Decret.

La **Disposició Final Segona** modifica els articles 23.2 i 30.6 del Decret 38/2020, de 20 de març, del Consell, de coordinació i finançament de l'atenció primària de serveis socials.

La **Disposició Final Tercera** modifica els articles 13, 14, 17, 25, 30, 31, 32, 38, 48, 62 i de les Disposicions Addicionals Primera, Tercera i Sisena i Disposició Derogatòria Única, del Decret 59/2019, de 12 d'abril, del Consell, d'ordenació del sistema públic valencià de serveis socials.

La **Disposició Final Quarta** modifica l'apartat 2 de la disposició transitòria primera i dels apartats VI a X de l'Annex "Sectors i serveis del Sistema Públic Valencià de Serveis Socials susceptibles d'acords d'acció concertada" del Decret 181/2017, de 17

de novembre, del Consell, pel qual es desenvolupa l'acció concertada per a la prestació de serveis socials en l'àmbit de la Comunitat Valenciana per entitats d'iniciativa social.

Finalment, **la Disposició Final Cinquena** estableix l'entrada en vigor del decret l'endemà de la seua publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

III.- OBSERVACIONS DE CARÀCTER GENERAL

Primera

El CES-CV considera que la sol·licitud d'emissió de Dictamen preceptiu al Projecte de Decret realitzada per la Vicepresidència del Consell i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives és conforme al que es disposa en l'article 4, punt 1, apartat c), de la Llei 1/2014, de 28 de febrer, de la Generalitat, del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, en relació a la Disposició Final Primera, apartat 9, de la LSSI, que estableix que les disposicions reglamentàries essencials de desenvolupament de la llei comportaran un Dictamen preceptiu del CES-CV.

Segona

El Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana va aprovar en sessió plenària celebrada el 28 de juny de 2018 el dictamen a l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de Serveis Socials Inclusius de la Comunitat Valenciana. El CES-CV va ressaltar en aquest dictamen la importància de l'enfocament municipalista i la intenció de vertebrar el territori de la nostra Comunitat. Així mateix, va destacar la creació dels espais vulnerables, l'establiment del Pla Estratègic de Serveis Socials de la Comunitat Valenciana i tot el concernent als equips professionals; establiment de ràtios, estabilitat laboral, qualitat de l'ocupació i necessitat de comptar amb les plantilles adequades a aquest sistema públic, especialment en les administracions locals, que constitueixen l'atenció primària en serveis socials.

Posteriorment, el dia 27 de març de 2019, va aprovar el dictamen al Projecte de Decret del Consell pel qual s'ordenen els serveis de la Comunitat Valenciana respecte al registre, l'autorització i l'acreditació dels seus serveis i centres, i al febrer de 2020 el dictamen al Projecte de Decret del Consell, pel qual es regulen la coordinació

interadministrativa, la col·laboració financera en matèria de serveis socials i la coordinació en els equips professionals de serveis socials atenció primària.

En aquest context, el CES-CV valora positivament la tramitació del Projecte de Decret del Consell, pel qual es regula i aprova el Mapa de serveis socials de la Comunitat Valenciana, que s'engloba en un conjunt d'iniciatives normatives que van dirigides a desenvolupar la LSSI i que s'han abordat en un temps raonable. D'aquesta forma la regulació prevista en el Projecte de Decret suposa un avanç decisiu cap a la provisió i l'accés en condicions d'igualtat de tota la població a les prestacions de serveis socials en tot territori de la Comunitat Valenciana.

Després de l'estudi del text del Projecte de Decret i de la documentació que s'acompanya, el CES-CV aprecia un important procés de diàleg amb tots els actors implicats, indispensable per a la consecució d'amplis consensos, perquè només mitjançant aquests procediments de participació és possible l'establiment d'un sistema tan complex.

Tercera

L'Informe sobre el Medi rural en la Comunitat Valenciana aprovat pel Comitè el 15 de juliol de 2020 reforça el compromís d'aquesta Institució per atendre les especificitats i necessitats del medi rural en la nostra Comunitat. Per a això, proposa aplicar un mecanisme de verificació en els dictàmens que emeta, incorporant una sèrie de valoracions sobre la base de les pròpies recomanacions recollides en l'esmentat informe, quan entenga que la norma a dictaminar pugua tindre un impacte important en el medi rural.

En compliment de l'anteriorment exposat, el Comitè valora positivament que el Projecte de Decret aborde amb especial sensibilitat l'alta dispersió demogràfica, el risc de despoblament i la baixa densitat demogràfica de determinats territoris, la qual cosa hauria de traduir-se, en un futur pròxim, en el desplegament de la Llei de Serveis Socials amb la mateixa intensitat i qualitat amb què es porte a efecte en els grans nuclis de població.

Aquesta sensibilitat queda reflectida en utilitzar l'índex de risc de despoblament i l'alta dispersió demogràfica entre altres com a factors de correcció per a la zonificació.

El CES entén oportú que l'ordenament territorial del SPVSS incloga entre els seus principis rectors el de discriminació positiva en favor de situacions d'especial vulnerabilitat territorial i sociodemogràfica. En aquest sentit, s'estima convenient el reforçament dels equips professionals per l'especial disposició d'alguns municipis amb un número de població molt xicotet, disseminats en el territori i amb una connectivitat viària poc desenvolupada.

A més, es comparteix la iniciativa de garantir unes seus o locals accessibles on s'implanten i desenvolupen els serveis, i uns mitjans materials que possibiliten la intervenció de les persones professionals, la seguretat i la confidencialitat de la informació que es reculla pels serveis socials. Així mateix, considera encertat oferir els mitjans necessaris per al desplaçament en el cas de serveis o d'atenció prestada de manera itinerant entre diversos municipis.

Quarta

El CES considera necessari aprofundir en la coordinació, col·laboració i cooperació entre el Sistema públic Valencià de Serveis Socials i el Sistema Valencià de Salut, tal com estableix en el seu articulat la Llei de Serveis Socials Inclusius ja dictaminada pel CES.

Cinquena

El CES ressalta la importància de la permanent actualització de coneixements i habilitats dels equips tècnics de serveis socials, amb una formació completa, específica i de qualitat, orientada a l'acció comunitària. En aquest sentit, anima a concloure l'estratègia de coordinació i implementació d'un pla de formació per a tot el sistema.

IV.- OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

Article 7. Criteris generals per a la zonificació

El Projecte de Decret estableix que en el cas que l'aplicació dels criteris bàsics i complementaris no permeta configurar algun tipus de demarcació territorial concreta, es tindran en compte factors de correcció com ara l'índex de risc de

despoblament, l'alta dispersió poblacional i els indicadors de vulnerabilitat social que **en el seu moment es determinen.**

El CES-CV considera que els indicadors de vulnerabilitat social haurien de determinar-se en el termini més breu possible.

Article 11. Coordinació d'àrees de serveis socials

El CES-CV considera que el Projecte de Decret hauria d'establir els criteris de coordinació i supervisió, o almenys les línies bàsiques, perquè la confluència de competències de caràcter autonòmic i local configura a l'àrea de serveis socials com un espai d'intervenció amb necessitats de desenvolupar diferents nivells de coordinació i de supervisió, tal com s'indica en el propi article.

D'altra banda, en els apartats a), b), c) i d) del punt 2 d'aquest article, relatiu a la coordinació i supervisió d'àrees de serveis socials de la Generalitat, seria convenient concretar les actuacions previstes en el termini més breu possible.

Article 22. Informació bàsica de caràcter públic.

El CES-CV a la vista de les dades contemplades en el capítol Societat Digital de la "Memòria sobre la situació socioeconòmica i laboral de la Comunitat Valenciana, 2019", considera que, si bé la bretxa digital per raó geogràfica tendeix a desaparèixer de manera significativa, la bretxa generacional i cultural existent, continua implicant l'accés de manera generalitzada a la informació de les Administracions Públiques a través dels mitjans digitals, per la qual cosa el Projecte de Decret hauria de tindre en compte aquesta problemàtica i al mateix temps que s'implementa un entorn web d'accés general, haurien d'establir-se altres formats d'informació bàsica, accessible per al sector de la població assenyalat i disponible als Ajuntaments i en els centres de serveis socials.

Article 25. Mapificació i Observatori del Sistema Públic de Serveis Socials

El Projecte de Decret habilita a l'Observatori del SPVSS per a sol·licitar quanta informació considere necessària per a l'exercici de les seues funcions a l'òrgan competent en la gestió de la mapificació.

El Comit  entén més adequat que la informació a la qual fa referència aquest article siga **entregada de manera preceptiva** a aquest, amb l'objectiu de facilitar el desenvolupament de les seues funcions.

Article 26. Pla d'Infraestructures

Com es recull en el Preàmbul del Projecte de Decret, l'elaboració del Mapa de serveis socials de la Comunitat Valenciana ha comptat amb les aportacions previstes en els l lts que la pròpia Llei de Serveis Socials Inclusius estableix sobre participació de les parts interessades en la delimitació territorial i la distribució de recursos, des de la proximitat, l'equitat i la consideració a la diversitat.

En aquest sentit, el Comit  estima oportú incloure la **participació** entre els criteris que regiran el Pla d'Infraestructures pluriennal previst en l'article 109 de la Llei de Serveis Socials Inclusius.

Disposició Addicional Primera. Coordinació i supervisió de departaments

El Comit  subratlla la importància de crear les figures professionals, organitzar les unitats de suport i emetre les instruccions a les quals es refereix el paràgraf segon d'aquesta disposició en el termini més breu possible.

Disposició Transitòria Segona. Zonificació d'àrees de municipis de m s de 30.000 habitants

Aquesta Disposició Transitòria Segona del Projecte de Decret regula els terminis, els criteris i el procediment per a determinar la delimitació de les àrees dels municipis de m s de 30.000 habitants.

El CES-CV observa certa ambigüitat en els terminis establits per a dur a terme aquesta zonificació de les àrees i per a remetre la proposta de la delimitació a la conselleria competent en matèria de serveis socials, i per això, considera oportú aclarir els esmentats terminis.

Disposició Transitòria Tercera. Zonificació de zones bàsiques de municipis de m s de 7.500 habitants

En coherència amb l'observació realitzada a la Disposició Transitòria Segona, el Comité entén que hauria d'aclarir-se el termini de delimitació de les zones bàsiques en els municipis de més de 7.500 habitants i de la remissió de la seua proposta a la conselleria competent en serveis socials, ja que amb la redacció donada queda ambigu.

Disposició Final Tercera. Modificació dels articles 13, 14, 17, 25, 30, 31, 32, 38, 48, 62 i de les Disposicions Addicionals Primera, Tercera i Sisena i Disposició Derogatòria Única, del Decret 59/2019, de 12 d'abril, del Consell, d'ordenació del sistema públic valencià de serveis socials.

Respecte a les modificacions recollides en el Projecte de Decret relatives al Decret 59/2019, de 12 d'abril, del Consell, d'ordenació del sistema públic valencià de serveis socials, el Comité realitza les observacions que s'indiquen a continuació. En primer lloc, en relació amb la modificació de l'article 13, el Comité considera que cal afegir que les persones físiques o jurídiques que vagen a ser titulars d'activitats per primera vegada no hauran de presentar la memòria de les activitats realitzades en l'últim any a les quals es refereix el nou apartat d) de l'article 13.2.

En segon lloc, en relació amb la modificació de la Disposició Addicional Sisena, "Identificació al públic i retolació de serveis i centres del Sistema Públic Valencià de Serveis Socials", el CES-CV observa que en el penúltim paràgraf del punt catorzé s'ha omés la referència a "centre concertat o servei concertat". A més, considera que l'expressió "Conselleria competent" ha de ser modificat per "conselleria competent", tal com és correctament utilitzat, amb aquesta excepció, en tot el Projecte.

Per això el CES-CV proposa la següent redacció a aquest paràgraf.

*"Finalment, a més de l'anterior, s'afegirà més a baix la llegenda **de «Centre concertat»**, o bé la de **«Servei concertat»**, segons la mena de finançament d'aquest, d'acord amb les indicacions de la **conselleria** competent en matèria de serveis socials"*

I, en tercer lloc, el Comité considera que en la nova redacció donada a la lletra c) de l'apartat 2 de la Disposició Derogatòria Única, es manté el terme "Consell de la Generalitat Valenciana", quan entenem que ha d'emprar-se com a denominació

correcta "Consell de la Generalitat", en concordança amb el vigent Estatut d'Autonomia.

V.- CONCLUSIONS

El Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana valora la remissió del Projecte de Decret, del Consell, pel qual es regula i aprova el Mapa de serveis socials de la Comunitat Valenciana, i considera que les observacions contingudes en el present Dictamen contribuiran a millorar el mateix.

Vº Bº El President
Carlos L. Alfonso Mellado

La Secretària General
Ángeles Cuenca García